

EUROPA NESUSITARĖ DĖL PLIENO PRAMONĖS

JAU KETVIRTA DIENA HAVAJUOSE VERŽIASI MAUNA LOA

Verdanti lava užverčia ūkius, degina telefonų stulpus, ardo susiekimą

HONOLULU, Havajų salos, birž. 4 d. — Jau trys dienos veržiasi Mauna Loa ugniakalnis. Šiandien jis veržiasi tokiu pat smarkumu, koku pradėjo. Neatrodė, kad jis greitai aprimtų. Žinovai tvirtina, kad niekad jis nevertė tiek daug lavos. Vieną kaimelį jis jau visiškai sunaikino, keli ūkiai sudeginti ir užversti, susisiekimas nutrauktas, laukuose ir tvartuose buvę gyvuliai suspirginti ir sunaikinti.

Liudininkai pasakoja, kad iš Mauna Loa šono prasiveržusi lava bėga nepaprastai greitai. Ji bėga greičiau, negu žmogus. Automobilus turintieji sugebėjo nuo lavos pabėgti, bet netrukus ir jiems keliai buvo užkirsti. Teko mesti automobilius, pėsčiams traukti į kalnus ir bėgti aukštesnėmis vietomis. Upper Hookena kaimelis visiškai sunaikintas. Keliems ūkininkams pavyko išsigelbėti, bet kiti žuvo. Policijos vadas praneša, kad žuvo keli Pahoehe ir Kahoe kaimelių žmonės.

LAVA UŽVERTĖ DERLINGUS PLOTUS

Prasiveržusi lava užvertė derlingus Kona slėnio plotus. Ketvirtadienį prasiveržusi lava jau akmenėja.

Vietomis ji veržiasi ištisos mylios pločiu, kitur josios liežuviai yra siauresni. Yra tokių vietų, kad josios klotas siekia 24 pėdas storio. Pakelyje pasitaikė ūkiai, užauganos ir sodai užversti tirštėjanti lavos akmeniu.

Mauna Loa viršukalnė tyli, lava, dujos ir trenksmas veržiasi iš ugniakalnio šono.

PAVYKO IŠGELBĖTI ATSKIRTUS ŽMONES

Šiandien ryte pakraščiu sargams pavyko išgelbėti lavos atskirtus salos gyventojus. Yee Chee pasakoja, kad jis penktadienį nuėjęs apžiūrėti savo galvijų.

Pastebėjęs, kad artėja kulkuliuojanti lava, pradėjo bėgti. Bet netrukus įsitikino, kad jis

atskirtas. Kitas lavos liežuvis pastojė kelią.

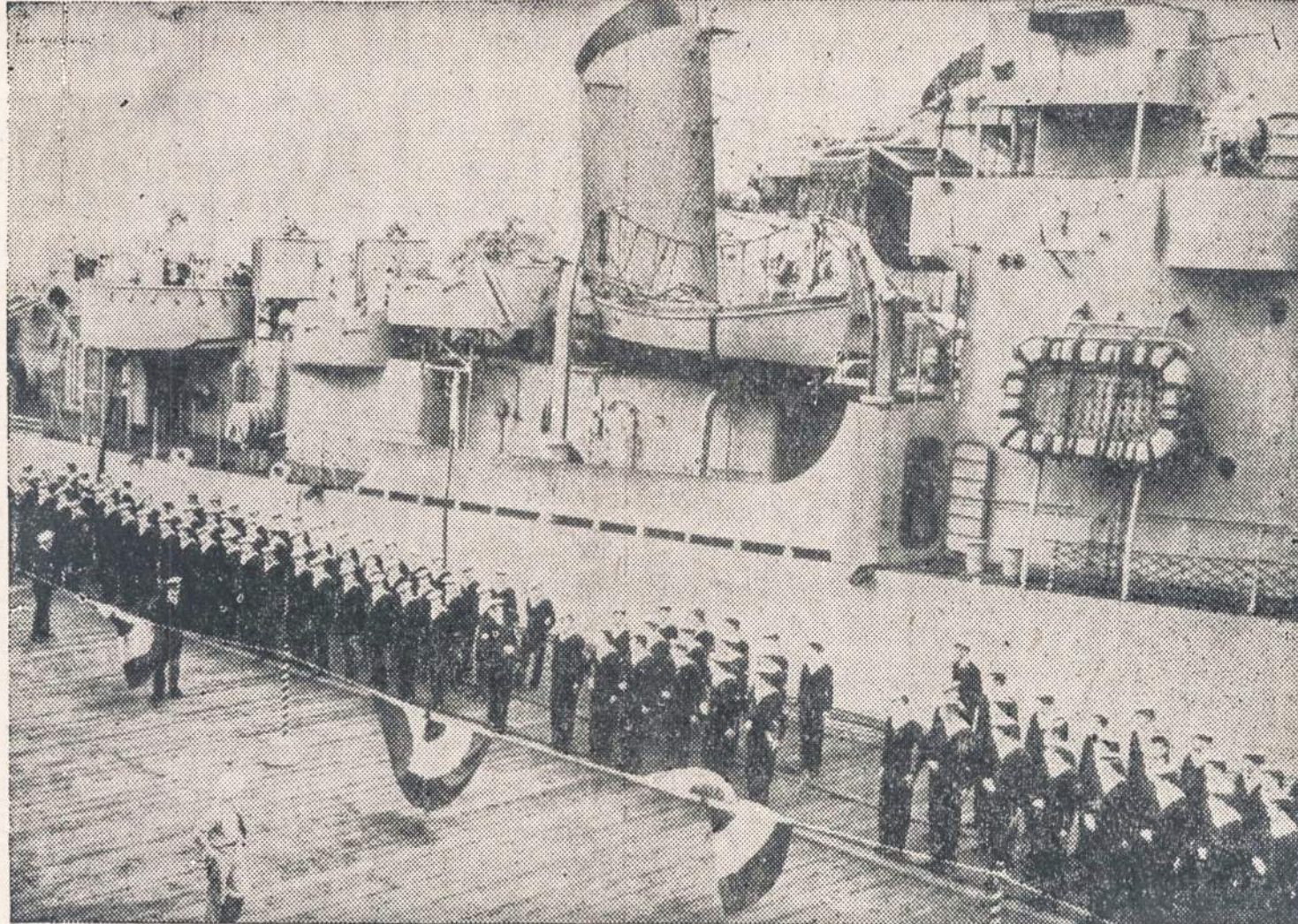
Jis pradėjo bėgti prie jūros, bet teko eiti laukais, lipti kalvomis ir šokinėti aukštai akmenimis. Chee manė, kad lava jį susipirgins.

LAVA SUNAIKINO VISUS JO GYVULIUS

Chee reiškia įsitikinimo, kad lava sunaikino visus jo gyvulius. Pajutęs siero kvapą ir pastebėjęs besiritančią lavą, jis sėdo į automobilį ir pradėjo bėgti.

Kada automobilis negalėjo jo pavežti, viską metė ir leidosi pėsčias į kalnus. Šeštadienio naktį jis pasiekė jūros pakraštį, bet plaukti negalėjo, nebuvo jokio laivelio.

Be to, vietomis iš pačios jūros veržėsi liepsnų liežuviai. Šiandien ryte aprimo jūra, prie jo priplaukė pakraščiu sargai ir išgelbėjo.

Du naikintuvų palydovai Bostone buvo perduoti Olandijos laivynui. Tai pirmi laivai, kurie buvo perduoti pagal pasirašytą vakariečių gynybos planą.

Bulgarijos ūkininkai nenori kolchozų

SOFIJA, Bulgarija. — Bulgarijos komunistų partijos sekretorius Vuklo Červenkov skundžiai ūkininkais, atsisakančiais eiti į valdžios siūlomus kolchozus.

Pirmais šių metų mėnesiais visoje Bulgarijoje sudaryti tik 28 nauji kolchozai. Iš viso visoje Bulgarijoje nuo Raudonosios Armijos okupacijos yra tik 1,633. Kai kurie kolchozai labai maži.

Červenkov įrodinėja, kad kolchozai neša didesnį derlių, bet ūkininkai pasakoja, kad jie taip pat neša vergiją.

Teismas dėl Goebbelso dienoraščio

NEW YORK, N. Y. — Laikraštinkas Louis P. Lochner ir Frank E. Mason traukia teismą vyriausybę dėl Goebbelso dienoraščio.

Lochner gavo Goebbelso dienoraštį iš Berlyno senų popierių pirklio. Sovietų karo vadovybė įsakė išvalyti Hitlerio kanceliarijos srityje buvusius popierius. Lochner minėtus popierius aptvarkė, išvertė į anglų kalbą ir pridėjo komentarus. Lochner Goebbelsą pažino asmeniškai, kelis kartus buvo gavęs iš jo interviu.

Minėti dienoraščiai buvo atspausdinti New Yorke. Kada Lochner norėjo atsiimti 131,804 dolerius iš leidėjo, vyriausybė įsikišo. Sakė, kad minėti pinigai priklauso vokiečiams, jie turi eiti reparacijų sąskaiton. Netrukus teismas turės nagrinėti šią bylą.

Vokietis grįžo iš Pirmojo Karo

HERZBERG, Vokietija. — Praeitą savaitę grįžo 75 metų Ludwig Apel, patekęs rusų nelaisvėn 1917 metais. Jis užėjo į buvusius savo namus, bet niekas ten jo nepažino.

Pasirodė, kad jis buvo paskelbtas žuvusiu kare, o jo žmona visą laiką gaudavusi pensiją. Jis patyrė, kad jo žmona ir 4 vaikai seniai mirė.

Vienas vaikas yra gyvas, bet jis gyvena sovietų zonoje. Apel nutarė surasti gyvą likusįjį.

Vėliausios Žinios

—Prancūzų užsienio ministerija tvirtina, kad plieno ir anglių padovybė nėra ir nebus nukreipta prieš Didžiąją Britaniją. Robert Schuman sako, kad pasitarimai su britais buvo vedami draugiškoje nuotakoje. Vakarų Europos valstybės vienos tės pasitarimus, bet jos informuos britus ir leis Didžiąją Britaniją prisidėti prie plieno kontrolės.

—Vakarų Vokietijos kancleris Adenauer sako, kad nutarimas kontroliuoti plieno ir anglių pramonę yra nepaprastai didelis žingsnis Europos taikai. Adenauer patenkintas, kad 6 valstybės nutarė aprėžti suverenines savo teises.

—Prancūzijos prezidentas Vincent Auriol labai patenkintas paskutiniaisiais metais padėjusiu turizmu. Prancūzija jau aplankė apie du milijonai užsieniečių. Prancūzai sudarys sąlygas ir kitiems lengvai atvykti į Prancūziją.

—Ponia Eleonor Roosevelt vakar pasiekė Norvegiją. Oslo mieste ji atidengs paminklą Franklin D. Rooseveltui. Vėliau ji skris į Švediją, Angliją ir kitas Europos valstybes.

—Mrs. E. Roosevelt apgailestauja, kad iki šio mėto senatė nepatvirtino genocido sutarties.

—Belgijoje pasitaikė gražus oras, šimtai tūkstančių ėjo prie urnų. Dauguma belgų skubėjo balsuoti pirmomis ryto valandomis, kad galėtų išvykti į užmiestį ir pasidžiaugti gamta. Pranašauja, kad liberalai nuspręs karaliaus likimą.

—Vakar japonai taip pat rinko parlamentą. Keliose vietose komunistai bandė ardyti balsavimo tvarką, bet jiems nepavyko. Didokas japonų skaičius taip pat balsavo.

—Sovietų karo vadai Šanchajuje patarė komunistams atidėti Formozos invaziją iki ateinančių metų. Marš. Čiangui atitraukus jėgas iš kelių salų, būtų gana sunku užimti Formozą.

—Cheuan provincijoje sukilo apie 300,000 kiniečių. Jie išdaužė komunistų partijos centrų ir išvaikė komunistų pastatytus pareigūnus. Peipingo radijas sako, kad valdžia jau nuginklavusi 70,000 sukilėlių. Dauguma suimtųjų eis į vergų stovyklas.

Žudynės Italijos darbininkų tarpe

ROMA, Italija. — Pereitą savaitę Mantua provincijoje komunistai paskelbė žemės ūkio darbininkų streiką. Prie demokratinių uniijos priklausantieji darbininkai nestreikavo.

Ryte du darbininkai kartu su ūkininku ėjo karvių melžti. Jiems pastojė kelią streikuojantieji komunistai, prasidėjo susistumdymas ir peštynės. Ūkininkas išsitraukė revolverį ir nušovė vieną komunistą, o kitus du sunkiai sužeidė.

Už poros dienų visi Mantua provincijos komunistų kontroliuojami darbininkai paskelbė streiką, bet streikavo žymiai mažesnis skaičius. Italijos darbininkai jau kratosi Maskvos agentų.

Dar neuždarė "juodųjų komunistų"

CARACAS, Venezuela. — Vyriausybė uždarė oficialią komunistų partiją ir visus josios skyrius, bet iki šio mėto nelietė "juodųjų komunistų". "Juodaisiais" vadinami yra tie, kurie atsisakė klausyti Maskvos įsakymų Venezuelos vidaus politikai.

Jie pripažįsta Stalino neklaidingumą ir Lenino išmintingumą, bet nori patys spręsti Venezuelos vidaus reikalus. Maskvai ištikimos kompartijos vadas Juan Bautista jau pabėgo į Prancūziją. Jis iš anksto patyrė apie valdžios ruošiamus areštus.

Diktatorius areštuoja monarkistus

MADRIDAS, Ispanija. — Praeitą mėnesį Ispanijoje buvo areštuotas didokas būrys monarkistų, paskutinėmis savaitėmis atspausdinusių ir išplatinsiu prieš diktatorių Franko nukreiptų atsisaukimų.

Suimtuosius tardo ta pati politinė policija, bet monarkistai neatiduodami vadinamiesiems "masonų ir komunistų" teisams. Komunistu diktatorių vadina respublikonus demokratų, socialistus, sindikalistus ir anarkistus.

Monarkistai, jei nebus paleisti be teismo, turės aiškintis paprastame teisme.

ŠEŠIOS EUROPOS VALSTYBĖS NUTARĖ SUJUNGTI PRAMONĘ

Britai nenori daryti jokių pasižadėjimų, kol neišaiškins susitarimo sąlygų

LONDONAS, birž. 4 d. — Vakarų Europos valstybės nesutaria su britais dėl Europos plieno ir anglių pramonės kontrolės. Pasitarimai ėjo kelias dienas, bet vakar vakare ir šandien paskelbti pranešimai rodo, jog nepavyko susitarti. Kai kurie britų valstybės vyrai mano, kad prancūzų užsienio ministeris Schuman norėjo išskirti britus iš Europos pramonės kontrolės.

Prancūzijos, Belgijos, Italijos, Liuksemburgo, Olandijos ir Vakarų Vokietijos paskelbtas pranešimas sako, kad šios šešios valstybės nutarė tartis dėl tarptautinės plieno ir anglių pramonės kontrolės. Kiekviena valstybė sutiko atsisakyti nuo suvereninių teisių šioje srityje ir sukilo klausyti tarptautinės komisijos nutarimų.

Britai atsisakė duoti pasižadėjimą klausyti nutarimų, kol tie nutarimai dar nėra aptarti. Britai reikalavo, kad būtų vedami pasitarimai ir aptartos visos smulkmenos. Kada visas reikalas bus išaiškintas, tada bus daromi nutarimai. Prancūzų užsienio ministeris Schuman atmetė šį britų reikalavimą. Jis nori, kad kiekviena valstybė iš anksto susitartų dėl pagrindinių principų, o tik tada vėliau svarstytų smulkmenas. Britų užsienio ministerijos nutarimas sukėlė labai gyvų diskusijų visame krašte. Konservatoriai ir kai kurie darbiečiai kritikuoja vyriausybės poziciją. Jiems atrodo, kad britams reikėtų tartis. Dalis konservatorių giria vyriausybės žingsnį. Yra didokas konservatorių skaičius, nenoris glaudesnių ryšių su Europos valstybėmis. Kiti sako, kad nutarimas padarytas be atsakomųjų žmonių žinios. Užsienio ministeris Ernest Bevin guli ligoninėje, o premjeras Attlee atostogauja Prancūzijoje. Jei jie būtų buvę Londone, sakoma, kad būtų rastas būdas susitarti.

Kai kurie britų ekonomistai nemano, kad šesios valstybių susitarimas galėtų pakenkti britų pramonei. Britai vieni iš kasa tiek anglių, kiek visos Europos valstybės kartu sudėjęs. Britai iškasa maždaug tiek ir geležies rūdos. Britai mato, kad planuojamas susitarimas vers vienodinti angliakasių ir plieno darbininkų atlyginimą. Britams tektų sumažinti dabartinį darbininkų gyvenimo standartą, o jie nesirengia to daryti.

PARYŽIUS. — Užsienio ministeris Robert Schuman šandien pareiškė, kad britai bus informuoti apie visus 6 valstybių nutarimus plieno ir anglių pramonės srityje. Nebus daromi britams kenksmingi nutarimai. Be to, britai visuomet galės įstoti į plieno ir anglių pramonės sąjungą.

SOVIETŲ SĄJUNGA BANDO SUDARYT DIDELES GUMOS ATSARGAS

Marš. Chiang šaudys kyšininkus ir valstybės turtų vagis, baus kyšininkų slėpėjus

SINGAPORE, birž. 4 d. — Paskutiniu metu Sovietų Sąjungos agentai užpirkto nepaprastai didelius kiekius gumos žaliavos. Aiškiai matyti, kad Kremliaus valdovai nori susidaryti karo pramonei reikalingas gumos atsargas.

Pasirodė, kad kitos valstybės taip pat užsakė didoką gumos kiekį. Tatai smarkiai pakėlė gumos kainas.

Visa sandėliuose buvusi atsarga jau išparduota. Tvirtinama, kad Indonezijoje sudarytos didelės atsargos.

MALAJŲ SALOS NEGALI GAMINTI GUMOS

Paskutiniu metu Malajų salyne eina neramumai, ten negali gaminti reikalingų gumos kiekių. Dabar gražų pelną daro mažesni gumos augintojai, nes didokai plotai, priklausą įvairioms Europos bendrovėms, stovi, guma negaminama.

Indonezijos vyriausybė nuvertinus pinigų, vietos pirkliai nepardavinėja sandėliuose turimų atsargų, o tatai dar smarkiau pakėlė gumos kainas.

Pirmais keturiais mėnesiais rusai išsivežė 40,000 tonų gumos.

—FBI agentai, nuodugnai tardę britų kalėjime laikomą Dr. Klaus Fuchs, jau grįžo į Ameriką.

Chiang nutarė bausiti kyšininkus

TAIPEI, Formosa. — Marš. Chiang šandien įsakė šaudyti kiekvieną kyšininką arba valstybės turtų vagį.

Jis įsakė griežtai bausti generolus, kurie ima algas už nesamus karius. Aiškėja, kad Kinijos generolai visą laiką ėmė didelius kyšius ir savinosi kariams priklausančias algas. Dažnai jie prašydavo į algų sąrašus žmones, kurie visai netarnaudavo kariuomenėje. Marš. Chiang bandė geruoju susitarti su generolais, bet jam nepavyko. Formozon atvykę generolai ir toliau plėšė valstybės turtą ir skriaudė kareivius.

Chiang įsakė šaudyti ir tuos žmones, kurie slepia nuo valdžios kyšininkus.

Komunistai siūlo Tibetui autonomiją

KALKUTA, Indija. — Kinijos komunistai siūlo Tibetui autonomiją, jei vyriausybė neatiidėsios susitarimo su Peipingo valdžia.

Komunistai kelis kartus kartojė savo pasiūlymą per radiją, o dabar raštu tatai pranešė Indijoje esančiai Tibeto misijai.

Komunistai nepatenkinti nepaprastai ilgu Tibeto vyriausybės delsimu.

KOPENHAGOJE POSĖDŽIAUJA VAK. EUROPOS SOCIALISTŲ ATSTOVAI

Vakar belgai rinko naują parlamentą, krašte ėjo smarki rinkiminė kampanija

KOPENHAGA, Danija, birž. 4 d. — Uždraudimas vartoti atominę bombą neapsaugos laisvų Europos tautų nuo invazijos, — sako šandien paskelbtas socialistų nutarimas.

Kopenhagon suvažiuo Didžiosios Britanijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos ir kitų Europos valstybių socialistai įvairiems reikalams aptarti.

Socialistai nutarė ieškoti būdų sustiprinti demokratinių Europos valstybių bendradarbiavimą.

Belgai eina prie rinkiminių urnų

BRIUSELIS, Belgija. — Šiandien pusė milijono belgų ėjo prie urnų ir rinko naują parlamentą. Paskutinėmis savaitėmis rinkiminė kampanija buvo nepaprastai gyva.

Svarbiausias klausimas — Leopoldo III likimas. Krikščionys socialai žadėjo grąžinti Šveicarijoje gyvenantį karalių Leopoldą, tuo tarpu socialistai pasisakė už jo sūnų Badouin.

Paskutinėmis dienomis katalikų bažnyčios vyskupai patarė tikintiesiems balsuoti už krikščionis. Socialistai visą laiką varė propagandą prieš karaliaus grąžinimą.

Socialistai atmetė Thomas pasiūlymą

DETROIT, Mich. — Socialistų partijos konvencija atmetė partijos pirmininko Norman Thomas pasiūlymą nestatyti kandidato 1952 metų prezidento rinkimuose. Pats Thomas jau šešis kartus kandidavo į prezidentus, daugiau kandidatavo jis nenorįs.

Readingo, Pa., delegacijos pirmininkas Darlington Hoopes siūlė partijai ir 1952 metais statyti kandidatą. Jis reikalavo paruošti tinkamą platformą ir vesti kampaniją.

Už Hoopes pasiūlymą paduota 70 balsų, o už Thomas pasiūlymą tik 37. Thomas mielu noru sutiks socialistų partijos mažumos vadą, jei jis bus prašomas šioms pareigoms.

—Ernest Bevin operacija gerai pavyko, ligonis taisosi.

—Havajų transporto bendrovės vežioja žmones į Mauna Loa ugniakalnio sritį, kad žmonės galėtų pamatyti besiveržiančią lavą ir dujas.

—Jugoslavijos teismo prokuroras kaltino Sovietų Sąjungą, bandančią įtraukti Tito karininkus į rusų šnipų tinklą.

TAUTINĖS KAPINĖS — ČIKAGOS LIETUVIŲ PASIDIDŽIAVIMAS

Šių metų kapinių puošimo dieną teko pirmą kartą būti Čikagos Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Mano vadovas gerb. J. Kondraška, senas čikagietis vedžiojo mane ilgiau sustodamas prie žymesniųjų asmenų kapų ir pasakodamas apie jų nuveiktus darbus.

Kapinės, galima sakyti, naujos, nes tik prieš kelias dešimtis metų įsteigtos, o jose jau išsiėjo greta daugybės eilių gerų lietuvių ne vienas ir tas, kurie yra išvarę platesnę ar siauresnę vagą lietuvių visuomeninėje dirvoj.

Štai čia išsisi Jono Adomaičio-Serno, aušrininko, ilgamečio Amerikos "Lietuvos" redaktoriaus, mūsų žymiausio ir našiausio mokslo populiarintojo, palaikai.

Čia taip pat žinomo spaudos darbininko Dr. Antano Karaliaus kapas. Čia amžino poilsio vieta ir Broniaus Laucevičiaus-Vargšo, gabaus dramaturgo, vos 30 m. tegyvenusio, o suspėjusio parašyti kelias dešimtis scenos kūrinių.

Čia ir Marijos Jurgelionienės, vienos žymesniųjų Amerikos Lietuvių moterų, kapą puošia kuklus, bet stilingas paminklas su prasmingu parašu, primenančiu jaunąjį kartą, kad tai, ką dabar turi tauta ir asmuo, yra senesniųjų kartų darbo vaisiai.

Čia galų gale atvežti ir Dr. Jono Šliupo pelenai, o netrukus tikrai vyksiai parinktoji kapui vietoj išaugs ir gražus paminklas.

Šitokių sarašų dar būtų galima ilgai tęsti, bet pakanka ir to, kas suminėta, išvardai padaryti, kad šiose kapinėse jau išsisi daug tokių asmenų, kurių mūsų tauta ilgai neišsi.

Kapinės gražioji vietoj, geros gaspadoriškos rankos tvarkomos. Tai rodo kapinių bendras vaizdas, atities numatymas — priprakti didelis žemės plotas nors vietos dar yra ir jau sutvarkytoj daly.

Aš nežinau, ar kuri kita Amerikos lietuvių kolonija turi tokias kapines, kuriose gali rami išsisi kiekvienas lietuvis be egzaminų, ar jis gyvas būdamas penktadieniais valgė mėsą ar pasninkavo, bučiuodavo kunigui ranką ar ne, bet Čikagos lietuviai jas turi ir už tai turi būti dėkingi jų įsteigėjams ir tvarkytojams. Šita proga noriu pabėdėti pora man keistų dalykų.

Bendrai kapai prižiūrimi su meile mirusiesiems, bet liūdnam pasidarė pamatūs kapai kuriuos nė kieno neprisiminus ir turiu galvoj ne tuos kapus, kurie brangūs tik savajai šeimai, bet tuos, kurie gyvi būdami buvo sukrėvę kultūrinį brangenybių kapitalą ir jį at-

davę mums visiems. Gal jų giminių čia nebėra, gal jie nebėra tie kapų papuošti, bet tebėra tie, kurie jų kultūrinį brangenybių kapitalą naudoja, jų pareiga ir jų kapų nepamiršti.

Keista "naujokui" atrodė iš kapinių eiti į piktiką... ir polkutę ar pusiau negrišką šokti... ir išdžiuvusią gerkle pavilginti gaivinančių skystimėliu. Bet čia taip visų primta. Daugiau pagalvojus prisimeni, teisybė, kad ir Lietuvoje menkos tebuvo tos laido-tuvės, kuriose giesmininkų ir visų lankytojų skruostai nepa-raudonodavo ir žinoma, ne nuo karštų maldų. O ir žilų senovė ne kitaip darydavo. Bet vis tai buvo daroma šeimyniškai, o čia gi viešai... Neįprasta!

Bet naujokui čia daug kas keista. Pvz. aš labai nustebau prieš savaitę pirmą kartą pamatęs šv. Jurgio bažnyčios šventorių užriogintą visokiais balaganais, supynėmis ir kitokiais jomarkui pritrinkančiais įrengimais. Pasirodo, tai esąs bažnyčios rengiamas karnavalas tikslu pasipinigauti.

Aš žiūrėjau į tą kermočių (tuo metu bažnyčioj buvo kažkokios pamaldos) ir galvojau: Kas atsitiktų Lietuvos miesteliu davatkėlei, jei ji visa tai pamatytų? Ji tikrai apalptų. O, žiūrėk, jos čionykštės draugės tokie dalykai visai nebaido, ji net džiaugiasi, jei tas kermosius triukšmingesnis, nes tada bus daugiau pajamų bažnyčiai, o juk kas naudinga bažnyčiai, tas ir Dievui patinka.

Todėl nesistebėkime, kad naujieji ir senieji ateiviai pra-didėje ne visur susipranta. Ne vienokiose sąlygose jie gyvena, ne vienodi patyrimai, įpratimai. Ne visa bloga, ką nau-jieji atsivežė, ne visa gera, ką čia rado. Tas pats daiktas pa-dėtas krautuvės lange ir par-lyrovi kitaip atrodo. Todėl dėl to tariamųjų skirtumų nesijaudinkime ir nesibarkime, o geriau juos pažinkime. Tada vienų nebeįpiktins kermošiai šventoriuose, o kitų kas nors kermos.

Zemaitis

Tik 20 dienų

Nuo šios dienos tik 20 dienų beliko iki "NAUJIENŲ" pavasarinės gegužinės (pikniko). Gegužinė įvyks birželio 25 d. Laisvės (Liberty) Parke, Willow Springs, Ill. Nėra abejonės, kad "Naujienų" draugai ir skaitytojai gausiai atsilankys į jų parengimą atvirame ore.

Bus tinkama programėlė svečiam palinksinti. O jaunimui, mėgstančiam šokti, bus geras orkestras.

Mes turime paremti "Naujienas" atsilankydami į jų parengimą, nes jos yra mūsų politinio ir kultūrinio gyvenimo veidrodys, visuomenei tarnauja per 36 metus.

"N." skaitytojas.

Ekonominė gerovė bendram labui

Lietuvos konsulas Petras Daužvardis ketvirtoje Amerikos Lietuvių Ekonominėje konferencijoje gegužės mėn. 28 d. tarp kitko pasakė:

Pirmoji Amerikos lietuvių konferencija ir ši, atrodo, bus reikšmingiausia. Pirmoji patiesė pagrindus Amerikos Lietuvių Ekonominiam Centrai ir prekybiniais santykiais su Lietuva, o ši, atrodo, paris ker-tinį akmenį į laisvinamos ir išlaisvintos Lietuvos ūkio pa-matus.

Pirmoje Amerikos Lietuvių Ekonominėje Konferencijoje, kuri įvyko New York'e 1930 m. birželio mėn. 10 ir 11 dienomis, teko kalbėti ir nutarimus daryti dviem punktais: 1) sukonsoliduoti Amerikos lietuvių verslininkus, ir 2) padėti Lietuvai importu ir turizmu. Vienoje ir kitoje srityje, Konferencijos pasėkoje, buvo padaryta nemažai.

Lietuva ekonominę krizę išgyveno bei nugalėjo ir visose gy-ravimo srityse 10 metų laikotarpy labai aukštai pašoko. Ka-ras ir sovietų-nacių okupacijos sugriovė Lietuvos ekonominę gyvenimą. Žemė ir visos įmonės iš žmonių yra atimtos ir Sovietų Sąjungos monopolizuotos — kraštas okupuotas ir eksploa-tuojamas. Užsienio prekyba, kuri interesavo Amerikos ile-tuvius verslininkus, kuri duoda-vu gražaus pelno Lietuvai ir jos žmonėms, yra visai sunai-kinta. 1939 m. šitas verslas da-vė Lietuvai 34 milijonus litų vertės pelno. Iš šito Lietuvos verslo ir Amerika bei Amerikos verslininkai turėjo pelno. Nuo 1940 m. (nuo sovietų įsiveržimo Lietuvon) jis neduoda nė cento. Nedavimo priežastis: so-vietinė sistema mažiau paga-mina ir ką pagamina pasisavi-na ir išsigabena Rusijon.

Iš to kas pasakyta, matyti, kad, atgavus Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, teks viską pradėti iš naujo. Tam tenka ruoštis ir ruošiamasi. Lietuvos valstybės ir ūkio atkūrimui yra sudaryta planavimo komisija. Ta komisija yra paruošusi ir knygos forma išleidusi metmenis išlaisvintos Lietuvos ūkio atkūrimui. Prie to darbo yra prisidėję ir Amerikos verslini-kai. Prie studijų ir planavimo darbo turėtų prisidėti ir Ameri-ko lietuviai verslininkai bei profesionalai, sukombinuodami savo ekonominį potencialą su iš Lietuvos atvykusiomis pajėgomis. Šitam tikslui turėtų būti sudaryta ekonominių studijų komisija. Ta komisija turėtų iš-studijuoti planavimo komisijos paruoštą projektą ir įnešti į jį atitinkamas korektivas bei su-gestijas. Ta komisija turėtų pa-tikrinti savo (Amerikos lietu-vių) rezursus ir paieškoti būdų bei priemonių, kaip dabar Lie-tuvai padėti ir jos atečiai pa-ruošti specialistus iš Amerikoje esančių Lietuvos piliečių bei Lietuvon vykti norinčių Ame-rikos lietuvių. Šita komisija turėtų bei galėtų įsigilinti į įvairius Amerikos planus ar pa-ieškoti juose kampelio Lietuvai ir jos žmonėms, kurie yra A-merikoje ir yra pasiryžę ruošti įvairiems darbams, bet neturi

tam priinamų priemonių.

Tikiu, kad konferencijos nu-tarimai bus naudingi tiek lie-tuviams verslininkams-profesio-fionalams, tiek ir Lietuvai bei lietuvių tautai.

Iš Roselando

Skaitau aną dieną visą pusę "Naujienų" puslapio, prirašytą aukotojų, kurie aukojo Ameri-ko Lietuvių kongrese 1949 m. lapkr. 4-6 d. d. Gerai padaryta sarašą paskelbiant. Iš jo matyti, kas aukojo mūsų bendrie-siems reikalams. Malonu buvo skaityti, kad 9 wardo Lietuvių Demokratų Klubas minimas net dviejose vietose su \$50 au-ka. Tačiau pasigedau daugelio kitų Čikagos politinių klubų, kurie neprisidėjo savo auko-mis.

* * *

9 Wardo Lietuvių Demokra-tų Klubas birželio (June) 18 d. Ryan's Woods — prie 88-tos ir Western Ave. rengia gegužinę. Privažiavimas geras ir daug vietos masinoms pasistatyti. Bus duodama dovanų. Mūsų ger-saus klubo narys Mike Bružas gavo daug dovanų iš savo sei-mininkų bosų, Hardy Bros., 11124 So. Michigan Ave. Kitas dovanas pažadėjo klubo nariai.

Bus įvairių gėrimų ir už-kandos. Šokiams grieš gera muzika. Visi kviečiami atsilan-kyti. Klubietis.

PRANEŠIMAI

BALF 6-tas Skyrus priima dra-bužius, maistą bei knygas dėl lie-tuvių vargstančių Europoje sekan-čiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mo-zart Street. Kas negalite atnešti, — pašaukite LAFayette 3-3617, o Mr. Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Sky-riaus sandėlis priima drabužius, ke-nuotą maistą, muilą ir avalynę kas-dien nuo 4-tos val. popiet iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Seserų na-mas, 1641 Wabansia Ave.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBI-NINKAI, BIZNIERIAI, PRO-FESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLI-NINKAI, JIE ŽINO, KAD NAU-JIENOS PADUODA TEISIN-GIAUSIĄS ŽINIĄS IR GI-RIAUSIUS RASTUS

Svečiuojasi

Matilda Barniškienė, 9424 S. Burnside Ave., išvyko į rytines valstybes. Iš Čikagos išva-žiavo gegužės 19 d. New York Central traukiniu, o Springfielde, Mass., persės į kitą trauki-nį ir vyks į Windsor, Canada, kur gyvena Vincas ir Jonas Kriaučiūnai, tikri Barniškienės broliai. Yra ten ir daugiau gi-minių iš Lietuvos, artimų kai-mynų. Mano paviešėti apie 3 savaites ir aplankyti Bridge-port, Conn., Waterbury, Conn., ir kitus miestus, jei sveikata leis.

B. S. Pranis.

Viešėjo

Albinas ir Matilda Skukai, gyveną 5420 So. Natoma Ave., su mergaitėmis švenčių proga svečiavosi pas Alb. Skuko dė-dę Juozą Juodelį, kuris turi ūkį Armstrong, Wis. Skukai yra jau-nosios kartos, gimę ir augę Bridgeporto kolonijoje. Mr. Skukas dirba spaudėju (pres-monu) Herald-American spaus-tuvėje.

Pr.

KAZIMIERAS KIČAS
Gyveno 2309 N. Spaulding
Tel. ALbany 2-1522.

Mirė 1950 m. birželio 2 d., 2:00 val. ryto, sulaukęs 61 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Ma-rjampolės apskrity, Sasnavos parap., Uosupelio kaime.

Amerikoje išgyveno 37 m. Paliko nuliūdę: žmona Pet-ronelė, pagal tėvus Sebeckaitė; sūnus Petras ir marti Aldona; duklė Aldona McGinley, žen-tas Francis; 2 anūkai, brolis Juozas ir jo šeima, Pentwater, Mich.; pusbrolis Juozas Kičas, ir kiti giminės, draugai ir pa-žistami. Lietuvoj liko 2 bro-liai: Vladislavas, Mykolas ir jų šeimos ir sesuo Ona Gau-lienė.

Priklausė Chicago Lietuvių Dr.-jai ir Humboldt Park Po-litikos Klubui.

Kūnas pašarvotas koplyčioj, 3337 W. North Ave.

Laidotuvės įvyks pirmadie-nį, birželio 5 dieną, 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nuly-dėtas ir Lietuvių Tautines ka-pines.

Visi a. a. Kazimiero Kičas giminės, draugai ir pažistami nuosirdžiai kviečiami dalyvaui-ti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsi-sveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Marti, Duklė, Zentas, Anūkai, Brolis, Pusbroliai ir Giminės.

Laid. direkt. Lachawicz ir Sūnus. Tel. Virginia 7-6672.

VIKTORIJA KARVELIS,
PAGAL TEVUS BRUŽGULIUKĘ
Gyveno 7224 So. Rockwell Street

Mirė 1950 m. birželio 2 d., 3:30 val. po pietų, sulaukusi pu-sės amžiaus. Gimusi Rokiškio apskr., Kvetkų parapijoje, Kiko-nių kaime.

Paliko nuliūdę: vyras Petras, duklė Teresa, anukė Joan; 3 seserys: Minnie Baltusis, švogėris Felix, Ursulė Guzulaitis, švo-gėris Jonas, Stella Urliš, švogėris Antanas ir jų šeimos; švogėris Eugenia Klemka ir jos šeima, giminaičiai: Ramalda ir Cicilija Stasunas ir kiti giminės, draugai ir pažistami.

Priklausė Lietuvių Kęstučio Paš. Klubui.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans kopl., 6845 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 6 dieną, 1 val. po pie-tų. Iš koplyčios bus nulydėta ir Lietuvių Tautines Kapines.

Visi a. a. Viktorijos Karvelis giminės, draugai ir pažistami nuosirdžiai kviečiami dalyvaui-ti laidojime ir suteikti jam pasku-tinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Duklė, Anukė, Seserys, Švogeriai, Švogėris ir Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, Tel. PROspect 6-0099.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKAI & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

4445 So. Western Ave.

PROspect 6-0099

3319 LITUANICA AVE.

YARDS 7-1138-1139

Tiesiogiai gyvena lietuvių dalyvaujančių laidojime

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAFayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo ar liudėsio valandoje
Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Rei-
kale pašaukti: atvyksim į jūsų na-
mus su vainiku paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

URBA

Gėlės Mylantiems,
Vestuvėms, Ban-
ketams, Laidotu-
vėms, Papuoši-
mams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles
Telegramu ir
Visas Pasaulio
Dalis

KVIETININKAS

Gėlės Vestuvėms, Banketams
ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių,
bankietų, laidojimo ir dėl kitų
visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

Radio

DAINUOS ANTANINA

DAMBRAUSKAITE

Šį antradienį, birželio 6 die-
nį, 7:30 valandą vakare regula-
riai Progress Furniture Com-
pany radijo programoj iš sto-
ties WGES, 1390 kilocycles,
dainuos operos solistė p-lė An-
tanina Dambrauskaitė rinkti-
nas kompozicijas ir žavias dai-
neles. Be to, bus gražios muzi-
kos ir įdomių pranešimų, kuo
šios programos visuomet pasi-
žymi. Nepamirškite pasiklau-
syti. Rep. XXX

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

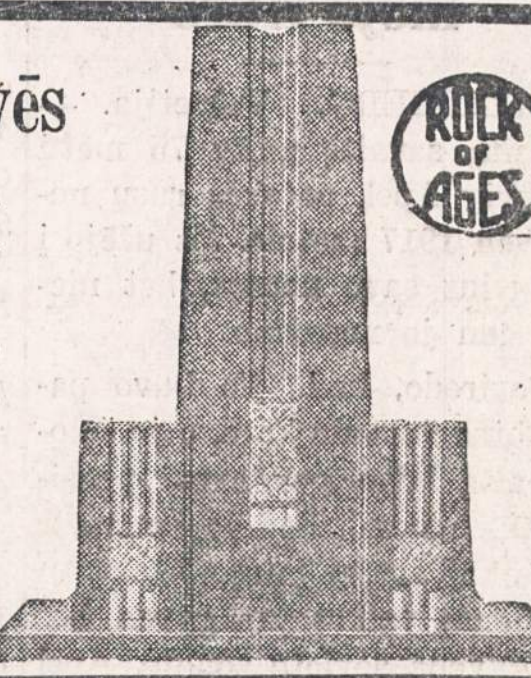
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

ROCK
OF
AGES

Pirkite iš Didžiausios
Paminklų Dirbtuvės
CHICAGOJE

Jonas Savickas

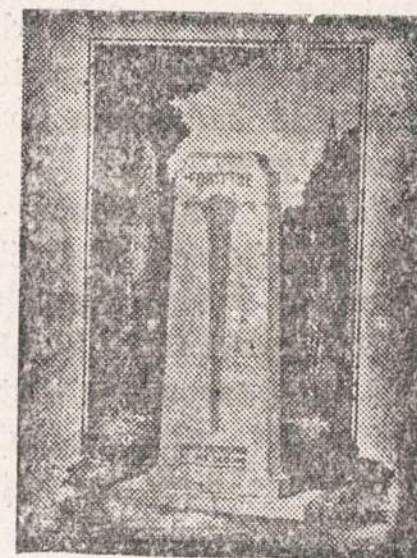
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ĮSIRBYSTĖ

Paminklus pristatome į visas
kapines arti ar toli.

Telefonas BEverly 8-3632

BALTICO UNIVERSITETO TEISĖS FAKULTETAS

(Iš "Lietuvis Teisininkas" Nr. 3.)

Nors ir dažnai spaudoje, ypač lietuviškoje, buvo minimas Baltijos Universiteto vardas, tačiau apie jo veiklą mažai žinoma mūsų visuomenei. Čia aš norėčiau trumpai supažindinti lietuvių teisininkus su to Universiteto veikimu tik tiek, kiek jame pasireiškė mūsų teisininkų dalyvavimas, o ypač su to Universiteto teisės fakultetu; nors tiesą pasakius, tokio fakulteto atskirai nebuvo, buvo tik bendras Faculty of Economic and Law, susidedęs iš dviejų skyrių: teisės ir ekonomikos. Tai buvo vienas iš septynių Baltic University fakultetų, nes jame dar buvo Faculty of Agriculture, Faculty of Architecture and Engineering, Faculty of Medicine, Faculty of Philosophy.

Idėja sukurti bendrąjį trijų Pabaltijo tautų estų, latvių ir lietuvių Universitetą kilo 1945 m. iš gyvenančių Hamburge tų tautų inteligentų. Iniciatorium, berods, buvo latvis prof. F. Gulbis. Iš lietuvių pusės buvo ir teisininkai advokatai Jonas Montvila ir Vincas Misiulis, kurie pasikvietė netoli, Husume, gyvenantį prof. Vladą Stanką, o vėliau ir prof. V. Čepą.

Jau sausio mėn. 1946 metais į Universitetą pradėjo rinktis profesoriai ir studentai, o tų pačių metų kovo mėn. jame prasidėjo paskaitos.

Tai buvo gražus pavyzdys visam pasauliui, kaip trijų kaimyninių tautų atstovai sugebėjo sukurti aukštą mokslo įstaigą ir darniai dirbti tokį atsakomą ir sunkų darbą, kaip tų tautų jaunuojuose auklėjimas ir mokslinimas. Universiteto priesaky buvo pastatytas prezidentas ir tas pats iniciatorius prof. Gulbis, vėliau atsirado reikalingas turėti ir prezidento pavaduotojas, kuriuo buvo išrinktas lietu-

vis, prof. Vl. Stanka. Prof. Gulbiui išvykus į Kanadą, Stanka buvo išrinktas prezidentu, o pavaduotoju latvis profesorius.

Šalia prezidento egzistavo iš trijų rektorių rektoratas; kiekvienos tautybės po vieną. Pirmuoju lietuvių rektorium buvo tas pats V. Stanka.

Tokių pat tautybės principu buvo sukurti dekanatai: dekanas ir prodekanai. Pirmas Faculty of Economic and Law dekanas buvo išrinktas V. Čepas, vėliau jam išvažiavus, Vl. Stanka, o jam tapus Universiteto prezidentu, dekanu pareigas perėmė ekonomistas latvis J. Karklins. Vl. Stanka prodekanu titulu toliau paliko vadovauti teisių skyriui.

Į profesūrą galėjo būti pakviesti tik Pabaltijo kraštų Universitetų vyresniojo personalo darbuotojai asistentais — jaunėnisys tų Universitetų mokslo personalas.

Pirmajam teisės fakulteto (patogumo sumetimais vadinsiu teisės ir ekonomikos fakulteto teisės skyrių paprastai: teisės fakultetu) dekanui V. Čepui pavyko surinkti gana gražų būrį dėstytojų ir užimti beveik visas svarbiausias katedras, būtent: Baudžiamoji teisė — Vl. Stanka, Baudžiamasis procesas — Vl. Stanka, asistentas A. Linde, Romėnų teisė — M. Murk, Civilinė teisė — V. Čepas, asistentas K. Tals, Civilinis procesas — C. Butkys, asistentas — K. Klavins, Valstybinė teisė — M. Mackevičius, Tarptautinė teisė — D. Krivickas, Administratyvinė teisė — St. Žakevičius, Prekybinė teisė — Pr. V. Raulinaitis, Darbo teisė — C. Butkys, Teisės filosofija — L. Šulc, asistentas — K. Aun, Teismo medicina — K. Oželis, Anglų kalba — E. Gabrys (Stankavičiūtė — Gabrienė), Vokiečių kalba — J. Vigrabs, Statistika — E. Dunsdorfs.

Studentų, norinčių studijuoti, atsirado nemažai, apie 50, nors teisė jau tada buvo laikoma tremtyje nereikalinga specialybe. Visame Universitete buvo apie tūkstantį studentų.

Deja, tik teisės fakulteto pradžia atrodė taip puikiai. Gyvenimas pasirodė žiauresnis ir negailestingas. Dėl susisiekimo priemonių sunkumo, o svarbiausia dėl uždraudimo DP keliauti iš vienos zonos į kitą greit atkrito žymi profesorių dalis. Neatvyko dėstyti D. Krivickas, trumpam laikui pasirodė Pr. V. Raulinaitis, neužbaigę paskaitų S. Žakevičius ir K. Oželis. Pagaliau, įpusėjus darbui, pasitraukė ir pats dekanas V. Čepas, perėmęs savo žinion amatų mokyklą. Tuo būdu likusiems, gyvenantiems Britų Zonoje, pasiliko visa paskaitų našta. Tiesa, prisidėjo vienas kitas naujas, bet tarp jų lietuvių nebuvo.

Šis darbas dar pasunkėjo mirus M. Nurkui. Tačiau niekas iš likusių nepabugo darbo gausumo ir baigęs vieno dalyko paskaitas, ėmėsi ruošti ir kartu specializuotis kitame. Pavyzdžiui, M. Nurk dar užbaigė Civilinės teisės kursą ir įpusėjo Prekybinės teisės kursą. Jam mirus C. Butkys užbaigė Prekybinės teisės kursą ir turėjo dar dėstyti Finansų teisę. Tuo būdu pavyko išieiti pilną teisės fakulteto kursą ir išduodamam studentui pažymėjime apie fakulteto baigimą įrašomi visi 23 dalykai.

Taip pat ir studentų skaičius kaskart mažėjo: nauji nelabai buvo priimami, esami dalykai perejo į vokiškus Universitetus arba emigravę. Ir tuo būdu užbaigė teisės fakultetą tik 18 studentų, iš kurių 8 lietuviai. Pažymėtina, kad fakultetą, Universitetą perkėlus iš Hamburgo į Pinnebergą, dar noriai lankė porą vokiečių; mat, vokiečių universitetai užsikaitydavo išiečių Baltic University mokslą.

John Shures, kuris iš unijos buvo pašalintas 1948 m., su savo šeima piktetuoja CIO automobilų darbininkų unijos lokala Detroit. Jis sako, kad unija jį persekiojanti ir jis dēlei to negalįs darbo gauti.

Be to, lietuviai studentai išsiskyrė iš kitų savo lietuvišku būdu. Kol Universiteto egzistencija buvo neiški ir buvo mažai vilties, kad pavyks užbaigti mokslą, lietuviai savo stropumu buvo paskutinėje vietoje, bet kai tik paaiškėjo, kad mokslas bus pravestas iki galo, jie savo stropumu ir pasiryžimu pralenkė visus ir pirmieji, daug jų su labai gražiais pažymėjimais gavo savo diplomus.

Dar norėčiau dviem žodžiais paminėti lietuvių teisininkų veiklą. Universitete, bet jau kitose srityse, būtent, administracijoje. Čia vėl minėtinas Vladas Stanka, kurio diplomatinio gabumo, takto ir stiprios juridinės logikos dėka, taip ilgai galėjo išlaikyti Baltic University, nors iš Britų valdomų organų buvo daromi paskutiniai laiku po kelerų kartų per metus ban-

dymai Universitetą uždaryti. Mūsų V. Stanka mokėjo suorganizuoti ir paveikti į Anglijos ir kitų kraštų opinią ir įkinkyti diplomatus ir net surasti iš Anglijos arkivyskupo užtarimo.

Toji aplinkybė, kad latviai, turėdami Universiteto senatę balsų persvarą, neišrinko latvio, bet lietuvių Stanką prezidentu — jau viską pasako.

Be to, dar čia minėtinas mūsų teisininkas, buv. jaunas diplomatas, vėliau advokatas Jonas Montvila, kuris dalyvavo Universiteto organizavime, perėmė lietuvių sektorių, o paskui ir viso Universiteto office vadovavimą. Jis buvo lietuvių atstovas Universiteto kooperatyvo valdyboje ir, pagaliau, visą laiką lietuvių komiteto pirmininkas.

—C. B.

Padedą statyti Dr. Šliupo paminklą

J. McLytus prisuntė iš Gary, Ind., 4 dolerius Dr. Jono Šliupo paminklui statyti. Po dolerį aukojo Walter Jurulis, John Grakey, John Vaitkus ir John Laurikėnas.

P. Szwertwis, Omaha, Nebr., prisuntė SLA 87-tos kuopos \$5.00.

Stephen Bredes, Jr., prisuntė Lithuanian Citizen Club, Maspeth, N. Y., \$10.00.

A. Galinskas, Pittston, Pa., prisuntė \$10.00.

W. V. Anesta, Dorchester, Mass., prisuntė SLA 359 kuopos \$5.00.

Akvilina Petrauskis, Chicago, Ill., prisuntė SLA 260 kp. \$5.00.

M. Šilius įteikė ponų Kasiliauskų, Chicago, Ill., \$5 auką.

P. Aleksynas įteikė SLA 77 kp. Rockford, Ill., \$10.00.

Pranas Bastis, Pewaukee Lake, Wis., prisuntė \$10.00.

Ponia P. Grubienė, Chicago, Ill., įteikė SLA 217 kp. \$10.00.

Dr. Al. Margeris, Chicago, Ill., įteikė \$22.00.

Chicago Moterų Komitetas \$218.00.

Jonas Gelgaudas, Chicago, Ill. aukojo \$2.00.

Jonas Vasys, Tėvynės Mylėtojų Dr. sekretorius, S. Boston, \$10.00.

V. Jankauskas, Chicago, įteikė Krakieškių Klubo \$5.00.

Petras Motiečius, Waterbury, Conn. prisuntė \$10.00.

Dr. Šliupo Paminklui Statyti Komiteto vardu dėkoju visiems aukotojams.

P. Daubaras, Komiteto išdininkas

Skaitykite ir kitus paraginkite skaitlvi "NAUJENAS"

RAKANDAMS
STIKLINIAI VIRŠIAI
Paprasti ir Dailūs Veidrodžiai
Dykai apskaičiavimas.
PAQUIN GLASS COMPANY
4201 So. Albany. FRONTER 6-4888

Namų Savininkų Atydai!
Pakeiskit dabar į pigesni, lengvesni ir pilnai Automatišką Gasu ar Alyva Šildymą. Mueller Climatrol Oil Burner, pilnai įvestas už \$295. Mueller Climatrol Gas Burner įvestas už \$255. Lengvas išmokėjimais. Dykai apskaičiavimas. Mieste ar priemiesčiuose.
Reeder Sheet Metal Works
4518 W. 63rd St. PO 7-9160

PAULINA RUSSIAN-TURKISH BATHS
Trečiądienį moterų diena.
ELECTRIC TREATMENTS
Overland Vapor Bath Cabinet
Ultra Violet-Sunshine and Infra Red Light Radiations
Swedish Massage and Movements
—Electric Bath and Room \$3.00
C. Laurinavich & Son, Props.
1657 WEST 45th STREET
kampas So. Paulina St.
Tel. Virginia 7-9493
CHICAGO, ILL.

S.A. BERGMAN
1524 W 63rd ST.
TEL. PROSPECT 3440
Paints
Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Išimtinai Malevos, Sienų Popierius ir Langams Uždangų Krautuvė.
DIDELIS IŠPARDAVIMAS EINA DABAR!
Bergman's Best House Paint puikios kokybės. Gal. \$4.39
Pasirinkimas Dutch Boy Sumai-sytų Malevos Produktų.
Bergman's Best Interior Gloss dėl virtuvų ir maldynių, balta ir vėliausių spalvų. Kvorta \$1.39
Bergman's Velvet Flat Oil Paint, plaukama — nėra geresnės, balta ir spalvota. Spec. už gal. \$3.49
Aplankykit Bergman's ir gaudit draugišką patarimą kaip malevoti ir dekoruoti jūsų namus ekonomiškesniu būdu. Popiera apriimuojama Dykai. Pristatom dykai.
Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Bergman's neturi jokių skyrių.
Valandos: Atdara: Pirmadienį ir Ketvirt. iki 9:00 vak. Antr., Treč., Penktad. ir Šeštad. iki 6 popiet.

IŠPARDAVIMAS
AUKSO-SIDABRO
DIAMANTŲ, BRILIANTŲ,
PERLŲ UŽ PUSĘ KAINOS
Gruen 12 mios, 17 akmenų, 14 karatų gryno aukso vertės \$50.00, už \$24.50
Elgin 15 akmenų, 14 karatų gryno aukso, vertės \$55.00 už \$27.50
Bulova 15 akmenų Gold \$19.50 Filled už
Wittnauer Longines \$24.00 Gold Filled už
14 karato aukso, 17 akmenų moteriški laikrodėliai su 2 briliantais diamantais, vertės \$85.00 už \$42.50
14 karatų gold, 17 akmenų, Waterproof rankinis vyriškas laikrodėlis \$100.00 vertės už \$45.00
Bulova 14 karatų aukso, 17 akmenų Vertas \$110.00 už \$55.00
17 akmenų gold filled rankiniai laikrodėliai. Vertės \$14.95 \$38.00, už
Kišeniniai laikrodėliai po \$13.99
Alarm Clocks vertės \$3.00 po \$13.99
Aukšinės rašomos plunksnos už pusę kainos.
Perliniai karoliai, vertės \$2.50 už 95c.
14 karato aukso žiedai vertės \$10, už \$4.75.
14 karato diamantinis žiedas, vertės \$45.00 už \$22.50
24 smotų šaukštai, šakutės, peiliai, gražiame bakse \$15.00

JOS. F. BUDRIK, INC.
Po vienu stogu su rakandų krautuve.
3241 SO. HALSTED STREET
Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
2-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — PIRMADIEN, BIRŽELIO 5, 1950

DR. VAITUSH, OPT
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pūrengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas duos su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipia ir mokyklos vaikus. Vaiduoti į namus.

Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Ceredomis iki 6 valandos vakaro. o Nedėlio pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone Yards 7-1373

DR. E. MARKINAS

Lietuvis Optometristas

6859 SO. WESTERN AVE.

Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien Trečiądienį popiet pagal susitarimą

Ofiso telefonas WAHbrook 5-6859

Rez. telefonas: WENTworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas WAHbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras

MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimus, kurg atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys aseroja ar niežti, negalite sūdo įverti ir adata, akys bijo aštrios šviesos, nežiūrite skaityti, užiekit pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos.

Antras aukštas.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas YArds 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Gera patarnavimas.

Kalbu lituviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1329

Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiądieniais nuo 10 iki 12.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. A. RUDOKAS

OPTOMETRISTAS

4701 So. Damen Ave.

CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 8 — 9 vakarais, išskiriant trečiądienius.

Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak.

Saukite: YArds 7-7381.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtempą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis gryną žolį, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2 — (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17 bata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai luosuoja vidurius, juos sunerminoja.

STANIS Analgesic SALVE — (\$1.00) — GARSIOJI Skilvio Ar — (\$1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus.

NAUJAS — KAIŠTEBUKLAS

Stanis — 3 in 1 kojų gydymas. Vėšina ir palengvina "sekundmės" pavargusias, degančias, patinusias ir skaudančias kojas.

Kai nuo skaudančių kojų jaučiatės senas, tai Stanis kojų vonia pagelbės, kad norėsite net šokti!

Didelis, pusės svaro gabalas, tiktai už 75c. siunta apmokėta. Speciali pasiūla. 3 gabalai už \$2.00 siunta apmokėta.

Ateikite arba atsiskirkite "money order". Gaunama geresniose ap-tiekose ir Wieboldt krautuvėse

Z. G. STANIS CO.

2822 ARCHER AVENUE

CHICAGO 8, ILL.

SKAITYKIT IR KITŲS

RAGINKITE

SKAITYTI

"NAUJENAS"

Jis buvo vertas daug Grasės vedybų metu

Kaip išsiblaškę jautėte jūsų dukters vedybom. artėjant! Tiek buvo darbo, kad nežinojot nuo ko pradėti.

Bet staigiai atsiminėt kokį nepavduojamą tal-kininką turit — savo telefoną!

Ir paėmėt jį darbui. Šaukėt siuvėją, palydovus ir pamerges. Pašaukimai eisenai tvarkyt ir vedybų pyrago užsakymas. Šaukėt dovanų ir kitų pobūvių progą, ir dar kiek kitais reikalais.

Kai viskas pasibaigė, Grasė atsilankė pas jus ir tarė:

"Viskas klostosi dailiai, ačiū jums!"

Jūs galėjot dar pridėti" ... ir telefonui ačiū taipgi!" Mažai kas patarnauja tiek daug ir taip nebrangiai.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

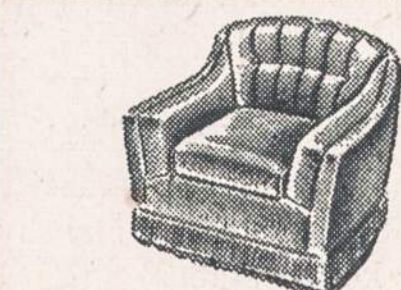
Šis darbas dar pasunkėjo mirus M. Nurkui. Tačiau niekas iš likusių nepabugo darbo gau-

Kodėl CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

TAIP SMARKIAI AUGA TURTU IR TAUPYTOJAIŠ? Todėl, kad pas mus kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$5,000 by an agency of the United States Government. Todėl, kad pas mus valdyba ir direktoriai darbiai ir gambia veda biznį ir išmoka aukštą dividendą savo taupytojams. Todėl, kad pas mus patarnavimas yra mandagus ir teisingas. Per 1949 metus pas mus pradėjo naujus taupymo accounts virš 1,200 ypatų, o turtas per tą laiką paauugo virš 1,000,000 dolerių. Dabar mūsų turtas siekia arti 5,000,000 dolerių. Mes kiekvieną kaip vietinius, taip ir tolimesnius lietuvius: padėkite savo pinigų šioj tvirtai apdraustoj finansinėj įstaigoj... Pas mus galite taupyti ir per laiškus. (Klauskite).

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVE. Tel. GROvehill 6-7575 J. PAKEL, President.

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-MOS MASINOS, BALDAI, MAT-RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI
Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio pro-gramas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES, 5000 watts—1390 kil.

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra su- radęs jos galo. Prieš 200 metų lietuviai gydydavosi Begaline šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavi-mui surakintų ir neveiklių sana-rių. Begalinė gera nto visokių nervų ligų, nuo gelligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraližiaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiunciam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

Subscription Rates:	Jungtinės Valstybės, ne Chicago:
\$7.00 per year in Canada	Metams \$7.00
\$7.00 per year outside of Chicago	Pusei metų 3.50
\$9.00 per year in Chicago	Trims mėnesiams 2.00
4 cents per copy	

Užsakymo kaina:	Užsienio:
Chicagoje — paštui: \$9.00	Metams \$10.00
Pusei metų 4.50	Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 2.25	Trims mėnesiams 3.00
Vienam mėnesiui .90	
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija .45	
Savaitei .25	
Mėnesiui .90	

Achesono Pranešimas Kongresui

Dar nebuvo tokio atsitikimo Jungtinių Valstybių istorijoje. Valstybės sekretorius Dean Acheson, gegužės 31 d., davė pranešimą abejiems kongreso rūmams apie šios šalies užsienio politiką ir po to atsakinėjo į kongreso narių paklausimus ir pastabas.

Dean Acheson nėra pirmas valstybės sekretorius, kalbėjęs bendrame senato ir atstovų buto susirinkime. Tokia proga buvo suteikta 1943 m. sekretoriui Cordell Hull, kai jisai sugrįžo iš konferencijos Maskvoje, kurioje dalyvavo Did. Britanijos, Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstybių užsienio politikos vedėjai. Bet po jo pranešimo nebuvo diskusijų. Cordell Hull perskaitė savo kalbą, senatoriai ir atstovai jam paplojo ir sesija tuo pasibaigė. Valstybės sekretorius tada buvo priimtas, kaip garbės svečias — nelyginant, kokia nors iš užsienio atsilankiusi šioje šalyje garsenybė, kaip buv. Britanijos premjeras Churchill, dabartinis premjeras Attlee, Kinijos generalisimo Chiang Kai-sheko žmona arba nepriklausomos Indijos vadas Nehru.

Sekretorius Acheson, kaip minėjome, ne tik davė pranešimą bendrajai kongreso sesijai, bet ir atsakinėjo į paklausimus. Tokio dalyko dar nėra buvę Amerikos valdžios praktikoje. Jungtinių Valstybių administracijos (vyriausybės) nariai kongreso debatuose nedalyvauja. Juos dažnai kviečia į atstovų buto arba senato komitetų posėdžius, kai jie nori išgirsti administracijos nuomonę tuo arba kitu klausimu, ir šiuose komitetų posėdžiuose prezidento kabineto nariai kartais būna gana aštriai kviečiami ir kamantinėjami. Bet ne kongreso plenumo sesijose.

Gegužės 31 d. sesijos procedūra primena britų parlamentinę praktiką. Washingtone kai kas, matyt, turėjo net abejonių, ar čia nebus prailenkta su Jungtinių Valstybių konstitucija. Todėl ši sesija buvo sušaukta ne atstovų buto salėje, o kongreso knygyno auditorijoje, ir ji buvo pavadinta "neformalia".

Britanijoje kiekvienas ministras turi būti parlamentto narys. Kartu su kitais atstovais jie dalyvauja debatuose ir balsavimuose. Atstovai stato ministeriams klausimus, į kuriuos jie privalo atsakyti. Šita tvarka yra gera tuo, kad dalykai, dėl kurių iškyla nuomonių skirtumai tarp vyriausybės ir opozicijos, gali būti greitai išaiškinti tiesioginėse diskusijose parlamente.

O jeigu Amerikoje susikerta kuriuo nors klausimu kongreso nariai su vieno arba kito valdžios departamento vedėju, tai jie "šauda" ir jį kalbomis ir pareiškimais, apie kuriuos jisai patiria tik iš spaudos pranešimų arba radijo komentaro, ir atsakytį jį jisai gali tiksliai spaudoje arba kokio nors kongresinio komiteto susirinkime, į kurį nė vienas jo kaltintojas, gal būt, neateis.

Taigi Achesonas bandė "britišku būdu" išsiaiškinti su kongresu tais užsienio politikos klausimais, kurie buvo svarstomi Londono konferencijose. Bandymas ne visais atžvilgiais buvo sėkmingas — viena, dėl to, kad paklausimų sekretoriui buvo nedaug ir nevisada jie lietė

tai, kas yra svarbu; antra, dėl to, kad sesijos rimtumą gadino fotografavimas, kalbų transliavimas per radiją ir televizijos aparatai. Buvo daugiau panašumo į spektaklį, negu į rimtą įstatymų leidėjų susirinkimą.

Tačiau precedentas yra padarytas. Ilgainiui gali iš to išsivystyti kas nors naudinga konstitucinei Amerikos tvarkai.

Kuone Vienbalsiai

Maskvos radijas praneša, kad Albanijos parlamento rinkimuose, kurie įvyko gegužės 28 d., balsai jau suškaityti: komunistų "Demokratinio Fronto" kandidatai gavę 98.18 nuoš. visų paduotų balsų. Albanija yra mažiausias iš visų Rusijos satelitų, valdoma tokiu pat būdu, kaip Bulgarija, Vengrija, Rumunija ir t.t.

Kitokių kandidatų tuose rinkimuose, žinoma, nebuvo. Balsus skaitė irgi tikai komunistai. Niekas kitas jų aritmetikos nepatikrinėjo.

Maskva būtų galėjusi paskelbti, kad jos patvirtintas kandidatų sąrašas gavo visą šimtą nuošimčių. Koks čia skirtumas?

Bėga iš Rojaus

Sumišime, kurį padarė komunistų jaunimo demonstracija per Sekmines Berlyne, šimtai žmonių paspruko iš sovietų zonos ir prašo prieglaudos vakarinėje miesto dalyje. Jie neabejotinai turės daug ko papasakoti apie "laimingą gyvenimą" bolševikų globoje.

V. VAITAS

MINTYS DĖL JUNGŲNŲ AM. VALSTYBIŲ PASAULIO VADOVAVIMO

Wilsono ateities supratimas. — Nepaleono žygio tikslai. — Ketinimas atkurti istorinę Lietuvą. — JAV žygiai užsienio. — Panamos sukilimas. — Izoliacionizmo pradžia. — Izoliacionizmo įtaka JAV vidaus politikai. — Roosevelt užsienio politika.

"PASAULIO VADOVAVIMO" SĄVOKOS APIBŪDINIMAS

Patiekdamas 1919.VII.10. Senatui tvirtinti Versalės sutartį Wilsonas yra pasakęs:

"Kryptis nustatyta, paskirtis atidengta. Tai įvyko ne mūsų išminties plano dėka, bet dėka Dievo rankos, kuri atvedė mus į tą kelią. Mes negalime atgal pasukti. Mes galime eiti tik pirmyn ir sekti tą viziją su pakeltomis akimis ir panaujinta dvasia. Tai yra tai, apie ką mes svajojame savo gimimo metu. Amerika parodys kelią tiesioje. Šviesa tryska ant tako kaip niekur kitur."

Šiuose žodžiuose yra didelis religinių ir patriotinių jausmų antplūdis, bet tautos pasaulio vadovavimo esmė nusakyta teisingai. Pasaulio vadovavimą, paprastai suprasta, kaip progreso kelių vedimą. Be to, minimas kelias laikomas kaip duotas iš anksto: vienų manymu, Dievo numatytas, kitų — evoliucijos ir t.t. Nepaisant į agresyvinį pobūdį Napoleono žygių į Rytų Europą galima pavadinti Prancūzų tautos pasaulio vadovavimo darbą, nes pakelyje buvo naikinama baudžiava ir skatinamas tautinis

atgimimas. Buvo net suprojektuota atgaivinti Lietuvos Didžiąją kunigaikštystę. Bet rusų žygiavimas į vakarus, nors savo apimtimi nebuvo mažesnis už Napoleono, tenka laikyti senų jėgų atgimimu, žengimu atgal, nes buvo atstatoma visa sena tvarka. Aleksandras net priminė Jungtinės Valstybės apie reikalą sunaikinti Pietinėje ir Centrinėje Amerikoje susikūrusių respublikų ir atstatyti "teisėtą" Ispanų karaliaus valdžią.

LAIKAI PRIEŠ I

PASAULINĖ KARA

Taikos su Anglija (1783) metu buvo 13 Jungtinių Valstybių, kurios užėmė ruožą Apalachia kalnų ir Atlanto vandenyno bei Floridos. Susitarimai, pirkimai ir karais Jungtinės Valstybės 1868 m. pasiekė Kontinente tas ribas, kurios dabar yra. Karas su Ispanija (Paryžiaus taika 1899) davė Jungtinėms Valstybėms Filipinų archipelagą, Puerto-Rica, Havajus ir išimtinias teises naujai įsteigtoje Kubos respublikoje. Tuo pačiu laiku Jungtinės Valstybės gavo iš kitų didžiųjų valstybių pripažinimą

Kinijoje "Atvirų Durų" padėtį, t.y. padėtį, kuri leidžia Kinijoje naudotis rinkomis visoms valstybėms lygiomis teisėmis ir kartu laikyti savo įgulas.

Tuo būdu Jungtinės Valstybės pasidarė jūros kolonialinė respublika. Pastarąjį terminą tenka taip suprasti, kad Jungtinės Valstybės be pagrindinių žemių, kurių gyventojai naujosios pilnomis teisėmis, yra žemių, kurių gyventojai neturi ne tik Jungtinių Valstybių piliečio teisių, bet skiriasi savo kalba, papročiais ir tradicijomis.

Filipinų archipelagas Jungtinių Valstybių užėmimo metu turėjo 7 mil. gyventojų, kurių tarpe tautinis susipratimas ir nepriklausomybės siekimas buvo padaręs didelę pažangą. Nuo 1896 m. čjo, galima sakyti, nepalaujamai sukilimas prieš Ispanų valdžią. 1898.IV.30. amerikoni sumušė Manilos įlankoje Ispanų laivyną, bet nebuvo paruoštas sausumos užėmimas. Čia prasidėjo flirtas su filipiniečiais. Filipiniečių sukilimas greit išplito ir nugalejo ispanų sausumos jėgas. Filipiniečiai paskelbė Filipinų nepriklausomybę. Malolos mieste sušaukė steigiamąjį susirinkimą, kuris priėmė konstituciją. Vyriausybę pradėjo veikti pagal naują konstituciją. Tik po Paryžiaus Taikos nutarimo perleisti Filipinų archipelagą Amerikai buvo paskirtas gubernatorius, kuris 1899.I.4. paskelbė apie Filipinų archipelago užėmimą ir savo proklamacijoje pažadėjo įvesti "tokią laisvą ir nepriklausomą vyriausybę, kokia naudotasi pasaulyje palankiausioje padėtyje esamos provincijos". Į šią proklamaciją filipiniečiai atsakė sukilimu. Nors jie sugebėjo sukelti apie 40,000 karių, bet Amerikoni išstati stipresnes jėgas ir suklupdė nepaklusnčiuosius.

Kolombijos respublikai pasiūlymus duoti Jungtinėms Valstybėms koncesiją Panamos kanalui statyti, prasidėjo Panamoje sukilimas, kurio išdavoje Panama tapo nepriklausoma respublika ir davė 1903 m. Jungtinėms Valstybėms reikiamą koncesiją.

(Bus daugiau)

Azijos tautos nenori krikščionybės

NEW YORK, N. Y. — Iš Azijos grįžęs kun. Charles W. Ranson pasakoja, kad visa eilė minėto žemyno tautų nenori priimti krikščionybės.

Paskutiniaisiais metais 7 tautos gavo politinę laisvę, bet jose nėra jokios žymės, kad jos eitų prie krikščionybės. Azijoje turi įtakos kitos tikybos, gyventojai nenori priimti naujų dėsnių.

Kun. Ranson mano, jog teks uždaryti daugelį misijonierių centrų.

GENERALISIMUS BUS SULIKVIDUOTAS, O KOMUNISTŲ PARTIJA PANAIKINTA

Maskvoje veikiančiam Lo-monosovo vardo universitetui duotas įsakymas sudaryti filologų komisiją, kurios tikslas būtų apvalyti rusų kalbą nuo svetimų žodžių. Rusai bolševikai susigriebė, kad rusų kalba turinti labai daug svetimų kalbų žodžių, o kadangi dabar jie skaito rusų tautą pranašingiausią visame pasaulyje, tai savaime suprantama, kad tie svetimi žodžiai rusų kalboje bolševikams atrodo lyg kailiniuose brudus įsiveisęs, — žodžiu, kontrrevoliucijos diegai akis badantieji.

Pirmiausia — tai kalbos švarinimo komisijai arba kalbos "čistkai" teks susidurti su tokiu garbingu žodžiu, kuris pažymi paties Stalino titulą, būtent, generalisimus.

Tai žodis, kuris nieko bendro su rusų kalba neturi ir visai atsitiktinai į rusų tautos istoriją įsibrovęs. Teks tas žodis nuo Stalino atskirti, tai yra jį likviduoti.

Antroje eilėje reiks išbraukti *komunistiškąją partiją*. Tie žodžiai taip pat per didelį nesusipratimą ir rusų kalbą įsibrovę ir pačiai rusų tautai daug žalos atnešę. Rusų tauta jau iš seno jokių partijų neturėjo, jos carai batiuškos jau iš neatmenamų laikų visus, kas tik mėgino partijas kurti, kišo į kalėjimą ar į Sibirą siuntė, arba korė. Bolševikai taip pat jokių partijų nepripažįsta, tai tikrai dabar tie žodžiai vienas nesusipratimas, nes komunistų rusų žemėje niekuomet nebuvo.

Tą patį būtų galima pasakyti ir apie socialinį sovietinį ūkį ir socializmą. *Socializmas* taip pat ne rusiškas žodis ir visai neteisingai rusų suprastas, kaip toks jis turi būti tuoj išbrauktas iš rusų gyvenimo.

Dabar toliau seka maršalai, generolai, kapitonai ir kiti panašūs pavadinimai. Tai vis tarptautiniai žodžiai, kuriuos rusai bolševikai neteisingai vartoja. Tokie žodžiai, ar tų žodžių sąvokos, tik vakaruose suprantami, — ten, kur nėra bolševikiškos įtakos.

Pasiūčiau šiai su *kolchozu*. Kas tą žodį rusams įgyvendino, tikrai vertas sušaudymo. Tiek vargo ir utėlių tasai žodis priveisė rusų tautos gyvenime. Tas žodis tenka pirmoje eilėje panaikinti, nes *kollektyvus* nėra rusų žodis, tai vakarų buožiųjų pasaulio vartojamas.

Rusai bolševikai dabar labai pamėgo žodį *kultūra*. To žodžio tikroji tėvynė yra vakarai ir jis ten visų vienodai suprantamas, vietoje vartojamas ir gerbiamas. Pas rusus tas žodis vien nesusipratimas, netikėtai ten atsiradęs, nevietojai vartojamas, todėl be jokių

nuostolių kultūra naikintina ir draustina rusų kalboje vartoti. O pagaliau technika, civilizacija, teatras, opera, baletas, kinomatografas, medicina, deputatas, kosmografija, internacionalas ir begalybė kitų — tai vis tokie žodžiai, kurie rusams bolševikams yra savo sąvoka svetimi, todėl ir jie brauktini iš rusų bolševikų gyvenimo kaip nereikalingi.

Kuo gi rusai bolševikai išmestuosis, ar per "čistką" perleistis žodžius kitais pakais?

Kitų ieškoti, sakysime, visai nereikalinga. Tokie žodžiai kaip kultūra, moralė, civilizacija, kolektyvas, partija ir panašiai rusams bolševikams kaip savo prasme atgyvenusiųjų, buožiųjų liekana, visai nereikalingi.

Berods, blogai su generalisimu... Ar galima Staliną palikti be to titulo? Juk tai būtų didelė tuštuma. Pakaitai mūsų supratimu visai jam tikrų *razbaininkas* ar kas panašaus į plėšrusis.

Rusai, išradę nagaiką ir samavorą, neabejotinai ras kaip tinkamiau Staliną pavadinti ir nesitęsios iš jo jį generalisimu vadindami, — tai kaip kiaulei balnas.

—Vst.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

—Prekybos sekretorius Sawyer yra pasiryžęs atleisti tarnautojus Remington ir Lee. Jis patarė jiems atsistatydinti, bet jie atsisakė. Dabar sekretorius atleis juodu už blogą pareigų ėjimą.

—Du angliai šiomis dienomis 25 pėdų ilgio laiveliu perplaukė Atlantą. Jiedu sako, kad kelionė buvusi nepaprastai sunki, tekę kovoti su smarkiomis audromis. Jiedu labai išvargę, daugiau į panašią kelionę nesileis.

—Japonijos komunistai šeštadieniui kviečia demonstraciją. Gen. MacArthur štabas patarė komunistams neardyti tvarkos. Jei komunistai nepaklusys karo vadovybės, gen. MacArthur imsis priemonių jiems suvaldyti.

—Vakar Tokijo policija suėmė japoną, norėjusį nužudyti gen. MacArthur. Amerikos karo vadovybė sako, kad suimtas pamišėlis. Pataria jį pasiųsti į ligoninę, o ne į kalėjimą.

—Vakarų Berlyną užgėlę nepaprastai didelė naujų tremtinių banga. Berlynas yra toks pilnas, kad nežino, kur dėti žmones. Pasiūkėjo, kad daugelis panaudojo komunistų suaruosios demonstracijos konfuziją bėgti į vakarus.

II. RANKRAŠTINĖS KNYGOS LIKIMAS

LIETUVOJE

Rašo PROF. VACLOVAS BIRZISKA

7.

(Tęsinys)

XIII a. tos rūšies raštų skaičius žymiai padidėjo. Jų gaminimo centrai buvo Lietuvos valdomi Polockas ir Vitebskas. Čia, be kitų, XIII a. pabaigoje buvo nurašytos žinomosios Polocko evangelijos ir Polocko psalmynas. Greičiausia, jų tuo pačiu laiku pasirodė ir kitose Lietuvos rytų vietose, bet daugelio jų jau nebežinome. Skaičius išlikusių XIV a. rankraščių knygų yra daug didesnis. Jos buvo rašomos gudų bažnytine kalba, kuria jau tuo laiku niekas nekalbėjo, bet kuri buvo vartojama tik stačiatikių bažnyčiose, ir buvo gaminamos beveik kiekviename didesniame politiniame ar tikybiname centre, kur atsiradavo raštingų dvasininkų (anuo laiku toli gražu ne visi dvasininkai buvo raštingi, ypač stačiatikių tarpe). Iš tų centrų šios knygos paplisdavo ne tik gudų, o ir ukrainiškos Lietuvos dalyse, bet pasiekdavo ir visos Lietuvos politinius centrus, ypač Vilnių, kur prie Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvarų, greta senosios tikybos lietuvių, rinkosi ir nemaža pravoslavų gudų. Iš to amžiaus, greta žinomųjų Polocko ir Vitebsko rankraščių, žinomi dar rankraščiai, kilę iš Smalensko, Oršos, Naugardelio,

Supraslės, Turovo, Minsko, net Trakų (vadinamosios XIV a. Trakų evangelijos). Tos knygos ne tik aprūpindavo vis didėjančių stačiatikių bažnyčių ir vienuolynų skačių, bet savaime padėjo plėstis ir Lietuvos raštingumui. Lietuvos valstybei besiplečiant ir tvarkant valstybę viduje, be rašto jau negalima buvo išsiversti, ir atitinkamam raštui parašyti jau nesunku buvo rasti raštingą kunigą ar vienuolį. Kadangi ligi XIV a. pabaigos beveik visi raštingi kunigai ir vienuoliai Lietuvoje buvo stačiatikiai, kilimo gūdai ar ukrainiečiai, tai ir pačius valstybinius raštus jie rašydavo vienintele jiems žinoma kalba ir raštu — bažnytine, kuri neteisingai kartais buvo vadinama gudų kalba. Ir tuo būdu svetimas visai valstybei raštas keletui šimtmečių virto oficialiniu Lietuvos valstybės raštu, pradžioje iš reikalo, paskiau iš įpratimo. Tik 1697 m. seimo nutarimu visiems raštingiems buvo įsakyta valstybinius raštus rašyti ne bažnytinio stačiatikių raštu, bet kita irgi Lietuvai svetimą kalbą — lenkų, nes šią kalbą buvo pradėję savo tarpe vartoti Lietuvos didikai ir stambesnieji bajorai.

Rankraštinės knygos plito Lietuvoje ir per visą XV a., nors Vakarų Europoje, apie 1440 m. išradus judamąsias raides; spausdintosios knygos ten labai greitai išstūmė rankraštinę knygą. O Lietuvoje jos ne tik neišnyko, bet net apėmė ir naujas sritis — paplito įvairūs rankraštiniai teisiniai aktai, pvz. 1423 m. Jogailos statutas, 1468 m. Kazimiero teisynas ir kt. Dar ligi antrosios XVI a. pusės, kada Lietuvoje jau pasirodė

knygos, spausdintos ne tik už Lietuvos ribų, bet ir pačioje Lietuvoje, rankraštinės knygos dar ilgai su jomis varžėsi. Tik XVI a. antroje pusėje spausdintoji knyga visiškai išstūmė rankraštinę stačiatikių bažnyčiose ir šiaip skaitytojų tarpe, ir rankraštinės jau visai išnyko.

Techninio darbo atlikimo požiūriu Lietuvos rankraštinės knygos, net didžiausio jų išplitimo laiku, labai neaukštai testovėjo. Nepasiturį dvasininkai ir vienuoliai, gaminami knygas daugiausia ne parduoti, bet sau, savo bažnyčios ar vienuolyno reikalui, į knygos išorę beveik nekreipė dėmesio. Visos knygų iliustracijos ir pagražinimai buvo labai primityvūs, nemėšiški. Menka rašomoji medžiaga, silpnas įrašimas ir skubotai pagamintas tekstas ilgą laiką knygos neapsaugodavo, ir jos vartojamos susidėvėdavo ir nykdavo. Todėl daugumas jų ilgainiui žuvo ar teišliko nuotrupos.

XIV a. pabaigoje atėjus į Lietuvą katalikybę, kartu su ja pasirodė ir katalikų tikybos apeigoms reikalingos rankraštinės knygos. Tačiau jos visos buvo gaminamos ne Lietuvoje, bet buvo atvežamos iš svetur, daugiausia iš Vakarų Europos, retkarčiais iš Lenkijos. Iš pradžių tai buvo tik mišolai ir evangelijos. Bendroji visose katalikų bažnyčiose vartojama lotynų kalba leisdavo gausiai įveikti knygų svetur gaminamų ir nurašomų, ir nebuvo reikalo jas vietoje nurašinėti. Bažnyčių steigėjai, statydami bažnyčias, kartu aprūpin-

davo jas joms išlaikyti reikalingu turtu ir bažnytinėmis knygomis, neretai Vakaruose už didelius pinigus perkamomis. Tuo būdu į Lietuvą pateko nemaža gražiai parašytų iliustruotų rankraščių knygų, kurias seniau galima buvo surasti kiekvienoje XIV—XV amžiuje įsteigtoje bažnyčioje. Jų Lietuvoje buvo tiek, kad, nors ir buvo karų ir gaisrų ir kitų visuomeninių nelaimių, jų nemaža išliko dar ligi mūsų laikų tiek pačioje Lietuvoje, tiek svetur, kur jos iš Lietuvos nukeliavo teisėtu ir neteisėtu būdu. Kadangi visur bažnyčia laikėsi vienodo ritualo, tai ir visų tų knygų turinys buvo maždaug vienodas, tik knygos išorė buvo labai įvairi. Kiekvienas nurašinėtojas, rubrikatorius, iliuminatorius, kiekvienas knygrišys inėdavo ką nors savo, individualaus, rūpindavosi knygos išore, ir kiekviena tų knygų virsdavo savitu meno kūrinium. Tačiau nei viena iš tų Lietuvos patekusių knygų nieko nesako apie to laiko Lietuvos meną, nes, nors jau XV a. Lietuvoje, įsikūrė nemaža vienuolynų, juose labai retais atvejais teuzsiimta knygų nurašinėjimu; tezinomos kelios rankraštinės katalikų knygos, kurios buvo Lietuvoje nurašytos, ir nei viena jų nepasižymi menišku atlikimu.

(Bus daugiau)

Miuncheno susitarimas buvo skaudesnis smūgis žmonijai, negu Hirošimoje paleista atominė bomba.
Gen. Dwight D. Eisenhower

SVEIKATA — ŽMOGAUS LAIMĖ IR TAUTOS GEROVĖ

Rašo A. TAMULYNAS

Svarbus uždavinys

Vienas iš pagrindinių šeimų ir tautos uždavinių yra jauniosios kartos auklėjimas. Todėl kiekviena tauta ir rūpinasi savo jaunimo auklėjimu, nes nuo jaunimo išauklėjimo priklauso tautos ateitis. Auklėjimas neįmanomas be mokymo. Tą pat tenka pasakyti ir apie mokymą be auklėjimo: tai būtų išmokslinkti — turėtų įvairių žinių, bet jiems trūktų, jei taip galima pasakyti, aukštesniojo žmogiškojo pasireiškimo. Auklėjimas ir mokymas yra neskiriamai, bet viens kitą papildo. Išmokslinktas ir išauklėtas žmogus visada sugebės, mokės branginti tautos ir žmonijos sukurta kultūrinę vertybę, mokės jomis pasinaudoti, jas saugoti ir sugebės naujasias kurti ir sekančioms kartoms jas perduoti.

Tikrasis išauklėjimas

Pilnutinis žmogaus išauklėjimas yra susijęs su jo vidiniais įsitikinimais — sistematingai suformuotais jo vidiniais, dvasiniais pasauliais. Visi jo veiksmai turi pasireikšti natūraliai, prasmingai ir suderintai tam tikrais santykiais su kitų veiksmiais. Jo veiksniai, elgesys, santykiai su kitais turi būti giliai susiformavę jame ir reikšti teigiamai su kitais. Vi-

si jo veiksmai vykdomi ne dėl kokių materialinių išsikišimų, ne dėl nustatytos drausmės, ar baimės, dėl kurios jis turi prisitaikyti, bet jo veiksmas, elgsena turi plaukti natūraliai iš gilaus žmogiškumo, įrašyto, tarsi įstatymais, jo širdyje. Jei jo veiksmas sąlygojami baimės, ar pataikavimo, ar kitų neigiamų veiksnių — nebus tikrojo išauklėjimo.

Fizinės ir dvasinės galios

Rūpindamiesi žmogaus sveikata, turime žiūrėti, kad auklėjimas apimtų žmogaus fizinę ir dvasinę pusę. Mat, žmogus yra sudarytas iš dvasios ir kūno, t. y. fizinio ir dvasinio galių junginys — dvasios ir kūno. Žmogaus judesiai yra taip pat psichofiziniai judesiai, ir tuo skiriasi nuo daiktų mechanikų judesių. Fizinės ir dvasinės galios žmoguje yra neatskiriama, jos susijusios — jų veikimas įmanomas tik jų sąveikoje. Kada šios galios nustoja veikti, žmogus tampa mirusiu. Kuri iš šių galių pirmiau

apleidžia žmogų? Reikia manyti, kad jos nustoja veikti kartu. Jos yra žmogaus gyvybės variklis. Šių galių pradžią kūdikis gauna gimdantis iš tėvų. Toliau jos vystosi tam tikru santykiu su vaiko kūno augimu. Nuo šio laiko ir pradedamos auklėti fizinės ir dvasinės galios. Šių galių išvystymui reikia skirti daug dėmesio ir turėti reikiamo nusimany-

Kas svarbiau

Dabar kyla klausimas, kurių galių yra žmogui svarbesnė? Kuria reikia labiau auklėti? O gal rūpindamiesi vien fizinėmis galių ugdymu, lygiai ugdomė ir dvasines? Tai vis įdomūs klausimai, į kuriuos pilniau atsakyti reikėtų atskira tema nagrinėti. Taigi čia nors trumpai tenka pažymėti, kad fizinės galios yra labai svarbios dvasinėms; jos yra dvasinių galių saugotojos ir fizinio galių nebuvimas — stabdis ir dvasinių galių pasireiškimui. Ugdant fizinės galias, ugdomė drauge ir dvasines — vystome jų stipresnę pasireiškimą. Gi rūpindamiesi vien dvasinių galių ugdymu, silpnintume fizinės galias, o tuo pat neįmanoma veikti ir dvasines galias.

Žmogus, kaip minėjau, yra nedaloma psichologinė būtybė. Taigi negalima žmoguje stebėti nei dvasinių nei fizinio galių — jas reikia lygiai ugdyti. Pilnutinis žmogaus auklėjimas reikalauja, kad harmoningai būtų išvystytos žmogaus fizinės ir dvasinės galios, nes tik turis išvystytas šias galias gali būti pajėgiausias kultūrinio vertybių kūrėjas. Šių jėgų harmonija — kūrybinio darbo laidas, tai rodo senovės graikų kultūriniai laimėjimai (jie auklėjime buvo suradę aukso vidurį tarp fizinio ir dvasinio galių). Tik šiuo laikotarpiu sužydo gražiausias žiedas jų kūrybinės galios visose mokslo šakose ir davė, jie daugeliui mokslinių disciplinų tikruosius pagrindus. Taigi tik sveikas žmogus gali būti pajėgiausias kultūrinio vertybių gamintojas, tik, žinoma, jei jis šias galias nukreips kūrybine linkme. Nukrypimas vien į fizinio jėgų garbinimą, jų auklėjimą, būtų tiek žmogui, tiek tautai, tiek žmonijai kenksmingas, nes tik žmogus savo fizinės jėgos, sujungtas kartu su dvasinėmis, atidavęs jas kultūrinio vertybių kūrimui, bus ir senatvėje ramus, patenkintas, kad tos jo jėgos buvo reikiamai sunaudotos, kad jis buvo tos plačios visuomenės mažąja, kūrybiškąja dalele.

Turtai nedaro žmogaus laimingo

Jis gali būti visa kuo pertekęs, gali būti pasiekęs aukšto mokslo, garbės, bet jei jis bus nesveikas, ligotas, nebus laimingas ir pavydės tiems vargšams, kurie nors ir sunkiose sąlygose gyvena, bet turi didžiausią turtą, brangesnį už visas žemiškas brangenybes — sveikatą. Kas yra sveikas, turi būti patenkintas gyvenimu, nes jis, kas yra žmogui brangiausia, tai turi. Sveikata, kaip tokia, gimdo linksnumą ir patenkintą gyvenimą — gyvenimo meilę. Netekti sveikatos — nustoti gyvenimo džiaugsmo. Sveikata — visų mūsų darbų, siekimų realizavimo pagrindas.

Laiminga tauta

Laiminga tauta, kuri turi sveikus ir gerai išauklėtus sūnus ir dukteris. Jie kuria tos tautos ateitį. Tik sveika tauta gali nugalėti visus sunkumus, pasitaikančius tautos istoriniame kelyje. Prisiminkime čia sportinėje dvasioje sveikai išauklėti ir planingai fiziškai auklėjimu užgrūdintą suomių tautą. Prisiminkime jos atliktus žygius, kad ir paskutinių karų

laikotarpiu. Ši sportiška tauta moka savo dvasines ir fizinės galias įkvioti į tautinį darbą — tautos nepriklausomybės išlaikymą. Jie yra seniai supratę tikrąjį fizinio auklėjimo reikšmę. Jie sportą laiko pačia geriausia jaunimo auklėjimo priemone, vyriško būdo formavimui ir garbės dalyku ir savo tautos tinkamą reprezentavimą užsienyje. Ir tikrai ši maža tauta (nepilnai 4 milijonai gyventojų) pasaulyje išgarsėjo per sportą, pasaulinėse olimpiadose įsigijo visų kultūrinių tautų simpatijas ir pagarbos. Kęs gi nežino suomių vardo ir jų gerųjų sportininkų! Be to, yra sakoma, jei suomiams reikėdavo gauti iš USA paskola, tai pirmą siųsdavo sportininkus į USA (Nurnij ir kt.), na ir po to visuomet jiems lengvai pavykdavo gauti.

(Bus daugiau)

"Naujienu" gegužinė rengiama
birželio 25 dieną
BUS LAISVĖS PARKE
(Liberty Park) Willow Springs, Ill.

AR ESATE PATRŪKĘ?

Nėra reikalo ilgiau kankintis. Galite turėti pagalbą ir patogumą dabar. Atvykite pademonstruoti. Nėra išpareigojimo ir PAMATYKITE NAUJĄ mokslinį išplanuotą "HOLD UP" RUPTURE SUPPORT, kuris yra skirtingas iš visų, kokius jūs kada nors turėjote. Niekas panašaus ir niekur nėra buvęs. Laiko patarukima vietoj efektyviai ir patogiai nežiūrėti kokiame padėtyje jūs esate: sumažina spaudimą ir karsti. Minkštos gumos padukėlės. Be jokių kojų raščių ar guminių diržų. Lengvas svoris. Skalbiamas. Nėra kamai patarimai teikiami kasdien nuo 9 v. r. iki 5:30 v. vak. Patefonuokit dėl pasimatymo vakare. ATSIŖSKITE ŠI SKELBIMA SU SAVIM.

Jeigu jūs gyvenate už Chicago, dėl daugiau informacijų rašykite į

HUB RUPTURE SYSTEM
166 WEST WASHINGTON STREET
Telephone DEarborn 2-2921 OFFICE 316

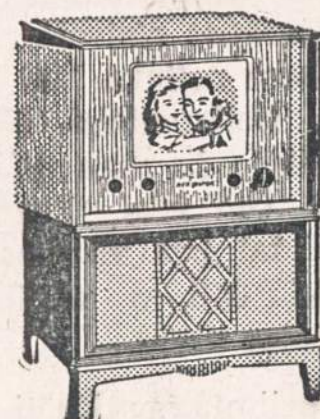
Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galioje to išvengti. Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagalbė daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Orderj arba nuvykite į:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

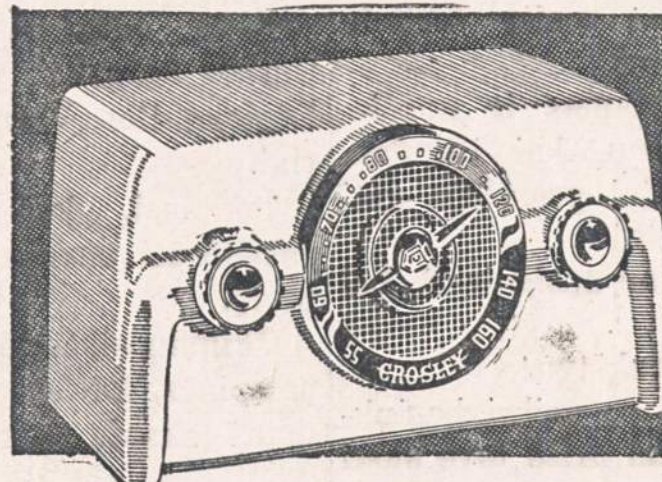
IŠPARDAVIMAS

Keletas šimtų Televizijų setų turi būti išparduoti, sutauptant visą trečią dalį kainos, ant nekurių pusę kainos. T. V. Televizijos setai yra pilnai garantuoti, kad veiks gerai. Parduodami ir lengvais išmokėjimais.

T. V. Motorola, už	\$ 5500
T. V. Philco, už	4950
T. V. Farnsworth	6900
R. C. A. Victor	11000
General Electric	12900
Admiral Console	14500
Westinghouse	13500
Du-Mont	22500
Zenith M	16900
Raytheon	12900

Visi minėti Televizijos setai veikia be aerial ant stogo, nieko daugiau nereikia, tiksliai prijungti prie elektros.

Radios su fonografu kruvoje, kas automatiškai pati permaino rekordus. Gražiame kabinete vertė \$250, už \$125. Dykai 25 klasiškos plokštelės. Mažos Radios po \$9.00. Mažj fonografai po \$9.00.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
Atidara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

Liūdnųjų birželio įvykių minėjimas

Jau per dešimt metų bolševikai ir naciai vykdė ir vykdo lietuvių tautos naikinimą ir žudymą. Tų skaudžių įvykių minėjimas įvyks šeštadienį, birželio 10 d., 7:30 v. v. (punctualiai), Lindblom aukštesniosios mokyklos auditorijoje, 6130 S. Wolcott St. (1900 į vakarus ir 6200 į pietus — privaž. 63 gt.)

Lietuvių tautos naikinimas bus atvaizduotas ekrane, tablelėmis, trumpomis kalbomis. Programoje dalyvaus solistai St. Baranaukas ir P. Bičkienė. Scenoje bus pastatytas montažas "Tremtinio malda". Išpildys Alice Stephens mergaičių ir tremtinių vyrų chorai, dram. aktorai Vyt. Valiukas ir N. Apeikienė - Venslauskaitė, muzikai A. Kučūnas ir L. Šimutis Jr., lėjimas į auditoriją tik su pakvietimais, kuriuos reikia išgirsti iš anksto lietuvių laikraščių redakcijose, arba iš platintojų.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

Tel. Virginia 7-5533

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1-3
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarys ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERfall 8-3060
Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. pagal susitarimą.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. VIRginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: Pullman 5-8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 7-3330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepys virstiniais telefonais, Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
Ofiso VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadi., ir Penktadi. 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč. ir Šeštadi. tiksliai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel.: DAnube 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. r. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir seštadieniais; ketvirtadi. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Šeštadi. nuo 2-4 p. p.
Trečiadi. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-5; 6:30-8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir Šeštadi. vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5532

Emerg. Tel. REalitie 5-2555

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antradi., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road

ARGO, ILL.

Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v.
trečiadi. penkt. ir šeštadi. 3-8 v. v.

Daktarai Žilvičiai

GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUCIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-roj lubos)
Ofiso Telefonas YArds 7-0554
Jei neatsiliepia saukite —
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

IR ODOS LIGŲ.

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsisebėjusios žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymo s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite šias taigi nuo skaudžių nudegimų. Jos taigai pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplūšimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskaitę money order į

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užtaisomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd St.
Tel. EN. 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nupirksite (baldus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių išdirbusių, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt.

Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir prosyimo mašinos, Siuvamos mašinos, Rašomosios mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET

Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru, ir žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

IS STOTIES W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare

Lietuviškos Vakarųškos

Tel.: HEmlock 4-2413.

7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

"NAUJIEŅOS" — NEISSEMIAMAS ŽINYNO IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

5—NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL.—PIRMADIEN, BIRZELIO 5, 1950

Matykit C. Miller, DAUG SUTAUPYSIT

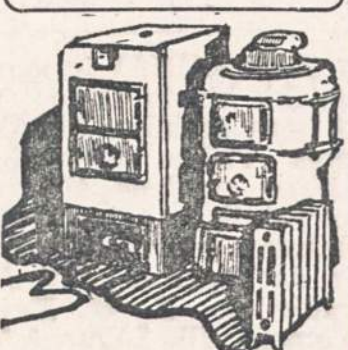
Geriausias Laikas Išigyti CENTRALINĮ ŠILDYMĄ

NUO BUNGALOW IKI 6 PRAGYVENAMŲ

Irengsime tuojau, pasirinkite kuro priemonę: dujom, aliejum, anglim — mažame ar didelame name ir pigiausia kaina visam miestui.

Tūkstančiai Patenkintų Klientų.

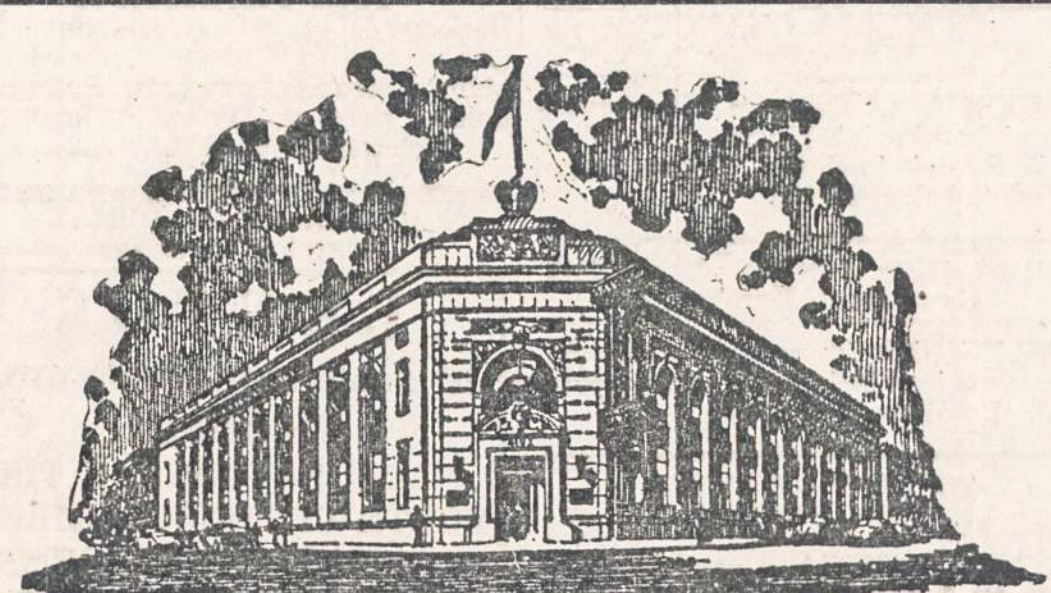
VELTUI Apskaiciavimas Saukit šandien. 3 metai apmokėti.

23 metai aptarnavimo toje pat vietoje.

C. MILLER and SONS, INC.

MAYWOOD, ILL. CHICAGO
510 St. Charles Road. 1249 W. Lake Street
Maywood 770 MOonroe 6-3387

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už žemą Nuosimtį

TAUPYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena, Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 vakare.

